

Eleki Krónika – 2003. november

Új otthonok Eleken, alapkőletétel az iskolában

Eleken még soha nem volt példa arra, hogy egyszerre 26 lakás kerüljön átadásra, és ráadásul ezen a napon került sor az új középiskolai épületszárny alapkövének letételére is. A megnövekedett gyermeklétszám indolta tette, hogy az iskola bővítse tantermeinek számát, hiszen így, az eddigi feltételek mellett már nem tudta volna teljesíteni feladatát.

Pluhár László polgármester köszöntőjében kiemelte e nap jelentőségét, röviden ismertette a 26 lakás építésének történetét. Az első pályázat elutasításra került, mely 20 lakás építését irányozta elő. Az elutasítás oka a relatív magas 160 ezer forint/négyzetméter bekerülési költség. Az átdolgozott és újra engedélyezett terv egyéb helyiségeit is lakássá alakította át. Ez a pályázat nyert, és közel 150 millió forint vissza nem térítendő állami támogatással a jelenleg álló épület valósult meg. Az épület alapkövét alig 1 éve helyezték el, a kivitelezést a Bólem Építőipari Kft nyerte el és végezte. Az épületben 2 db egyszobás, 6 db 1+félzobás, 18 db 2+félzobás lakás található. Minden lakás összkomfortos, egyedi közműmérőkkel van ellátva. A földszinten kialakított 8 lakás 407 négyzetméter, az emeleten kialakított 9 lakás alapterülete 469 négyzetméter, a tetőtérben kialakított 9 lakás 454 négyzetméter.

A polgármester úr beszédében kitért arra is, hogy köszönetet mondjon valamennyi közreműködő munkájáért. Segítették azt, hogy a Széchenyi-terv keretében ez a nagy beruházás megvalósulhasson.

Varga Zoltán, a megyei közgyűlés elnöke beszédében hangsúlyozta, hogy számára és mindenki számára öröm az átadás, hiszen együtt indították el a beruházást. A többszörös túljelentkezés bebizonyította, hogy igenis igény van az ilyen otthonokra. Arra biztatta Elek Város Képviselő-testületét, hogy keressék meg a módot az újabb pályázatok megírására. Építsenek, hiszen ez a jövő záloga.

Az ünnepség első része itt véget ért, az ünneplő közönség átvonult az új középiskolai szárny alapkövének letételére. “Mi szerencsés embernek érezhetjük magunkat, jó időben, jó helyen állunk. Ezzel az épülettel gazdagabb lesz Elek városa, de nem csak anyagilag, hanem szellemileg is. 1990-től fejlődik töretlenül az iskola, a város lakói láthatják, vannak tervek, vannak célkitűzések és vannak támogatók, akik azonosulnak az elképzelésekkel. Köszönet érte. Már a Bibliában is az állt, hogy a követ, melyet az építők elvetettek, alapkővé tettek. Alap nélkül nincs tudás, nincs építmény.”

Ezután Varga Zoltán, a megyei közgyűlés elnöke, Pluhár László polgármester és Zámbo András igazgató elhelyezték az alapkövet. Az ünnepségen a Himnuszt és a Szózatot a Nyugdíjas Énekkar tolmácsolásában hallhattuk.

Az iskola vezetése reméli, hogy a 2004-es Elekiek VII. Világtalálkozóján ünnepélyes keretek között át tudja venni az új, Európai Unió elvárásoknak megfelelő iskolaszárnyat.

Az új lakások átadása után sok-sok találgatás került napvilágra. A lakáelosztó bizottság elnöke, Gál Attila képviselő az alábbi információt adta szerkesztőségünknek.

Az elosztást Elek város Képviselő-testülete 3/2002. (IV.17.) KT. számú rendeletével módosított 5/1994 (V.3.) KT. számú rendelete 3/A szakasz alapján határozták meg:

“(1) A költségelvű bérbeadás feltételei:

a.) A lakások 25%-át pályázati úton olyan fiatal házaspárok részére kell bérbe adni, határozott 5 évi

időtartamra, akik az előtakarékoság feltételeit vállalják.

b.) A lakások 25%-át az önkormányzati hivatalnál, intézménynél dolgozók részére, meghatározott időre, vagy a munkaviszony fennállásáig kell biztosítani.

c.) A lakások 25%-át pályázati úton határozatlan időre adható bérbe a lakás mobilitást szolgálva.

d.) A lakások 25%-át a Belügyminisztériummal kötött megállapodás feltételei szerint a belügyi tárcához tartozó dolgozók elhelyezésére kell biztosítani.

(2) A lakbér mértéke a tervezett lakások átadási időpontjától kezdődően 224 Ft/m²/hó.

(3) A lakbér mértékét évente felül kell vizsgálni, és legalább olyan mértékű lakbért kell megállapítani, amely fedezi a bérlakás üzemeltetésének, fenntartásának és felújításának költségeit."

Összesen 59 kérelem érkezett, melyet az eleki kábel-tv-ben is látható bérlőkijelölési szempontok pontrendszere alapján bíráltak el.

Rendkívüli ülések

2003 októberében Elek város önkormányzata két rendkívüli ülést is tartott. Az első ülésre október 13-án került sor, amikor is a következő fontos dolgokról döntöttek:

Az önkormányzat létrehozott egy kiemelt közhasznú alapítványt, amelynek célja pl. a közterület rendben tartása, jótékony célok támogatása. Ennek az alapítványnak a vezetősége a következő képviselőkől áll: Bakos Ferenc, Heim Lajosné, Klemm István, Pluhár László, Turóczy András.

Utána a képviselők arról tárgyaltak, hogy a következőkben mikor kezdődjenek az önkormányzati ülések, illetve azokat mikor láthatják a nézők. Erről akkor úgy állapodtak meg, hogy csak a következő ülésen fognak dönteni, mert addigra az ügyrendi bizottság is ki fogja alakítani a saját álláspontját, abban azonban megegyeztek, hogy a következő ülés 17 órakor fog kezdődni.

Legvégül pedig az önkormányzat arról döntött, hogy az önkormányzat nem fog fellebbezni az első fokú bírósági döntés ellen. / Egyesek szerint az ELEKÉP többet számolt pl. a belvízkáros házak felújításáért./

A következő rendkívüli ülést október 16-án tartották, ami igen rövidre sikeredett, mert nem sikerült a napirendi pontok közé felvenni az ELEKÉP ügyében született döntés elleni fellebbezés kérdését, így pár perc múlva ez az ülés véget is ért.

Ezen rendkívüli ülések után, október 29-én került sor a "rendes" ülésre, amelyen többek között a képviselők elfogadták Árgyelán Györgynek, a Reibel Mihály Művelődési Központ vezetőjének a beszámolóját, illetve a képviselők egyhangúlag támogatták azt is, hogy a kultúrház tetőszerkezetét ki kell javítani, hogy az legközelebb ne ázzon be.

Utána pályázatokról esett szó, melyekben az önrészt az önkormányzat fogja biztosítani, így Elek városa EU-s pénzhez juthat hozzá, melyből pl. az általános iskola informatikai rendszerét is lehetne fejleszteni.

Ezt követte az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatának a módosítása, aminek megfelelően az üléseknek 16 órakor kell kezdődni, de legkésőbb 21 órakor be is kell fejeződni, hogy a lakosság isfigyelemmel tudja követni az ottani történéseket.

Ezek után döntés született arról is, hogy a törvénynek megfelelően növekedni fog a polgármester, az alpolgármesterek és a képviselők tiszteletdíja is. Az úgynevezett takarékosági programnak megfelelően pedig városunkban a korábbi hétről négyre csökkent a bizottságok száma, de csökkent a külsős tagok létszáma is.

A következő bizottságok maradtak: kulturális, pénzügyi, szociális, ügyrendi. A képviselők ezen ülésen megválasztották a kulturális bizottság régi-új elnökét is, Pelle Lászlót. /A 2002-ben megválasztott elnök 2003-tól az egyik alpolgármester lett, így szükség volt most egy új választásra is./

Az október végi ülésen elfogadták még az EVI Kft. beszámolóját is. A kft. vezetőjétől a képviselők többek között megtudhatták azt, hogy jelentős fejlesztések vannak folyamatban, aminek következtében fogható lesz Eleken is a HÍR Tv, illetve a technikai fejlesztések után az Elek Tv műsorait át tudja adni pl. a Hálózat Tv-nek is.

Legközelebb november végén lesz önkormányzati ülés városunkban.

Rapajkó Tibor

A cukorbetegségről

Korunk járványszerűen növekvő számú krónikus anyagcsere betegsége a 2-es típusú cukorbetegség, mely késői szövődményei révén a halálozási statisztikák vezető helyén szereplő keringési halálokok gyakori megelőző állapota. Legtöbbször fájdalmat nem okoz, hatékony kezelését egyik napról a másikra csaknem mindig halaszthatónak véli a beteg. A betegek halálozási aránya 3-szorosa az átlag népességének, vagyis a várható élettartam 8-10 évvel rövidebb. A fentiek miatt, a magasvérnyomáshoz hasonlóan „csendes gyilkosnak” is nevezik. Jelenleg előfordulási gyakoriságát 5% körül becsülik, a 10 milliós Magyarországon kb. 400-500.000 beteg él. 2010-re az előfordulási arány várhatóan a 10%-ot is eléri. A betegek fele diagnosztizálatlan, a felderített másik fél nagy hányadában pedig semmiféle hatékony kezelést nem folytatnak ellene. A diagnózis felállításakor az esetek jó részében már szervi szövődmény is észlelhető. Hasonlóan riasztó növekedést mutat a világon az elhízás, az iparilag fejlett és fejlődő országokban egyaránt. Ez nem különös, hiszen a 2-es típusú cukorbetegség és a kövérség gyakran társul.

A 2-es típusú cukorbetegség globalizálódó világunk városiasodó emberének rossz biológiai adaptációja. Sok más mellett ez is egy urbanizációs betegség, nem megfelelő biológiai válasz új társadalmi helyzetekre. A kis fizikai ráfordítással könnyen – olcsón – megszerezhető jól feldolgozott (darált, reszelt, pürésített, instantizált, krémesített) szénhidrátok és zsíradékok könnyen csábítanak túlfogyasztásra. Ma már a gyűjtögetés, vadászat, földművelés fizikai erőráfordítása nem helyezhető szembe a megtermelt javak kalória és tápértékével.

Tünetei között általános gyengeség, szájszárazság, fokozott folyadékigény, tetemes napi vizeletürítés, gyakori testsúlyfelesleg mellett esetleg rohamos testsúlyvesztés, máskor a már megjelenő célszervkárosodások specifikus jelei állnak. A vér magas cukorkoncentrációja a kis ereket (microangiopathia), a nagy ereket (macroangiopathia) és a környéki idegeket (neuropathia) károsítja elsősorban. Ezen szövetkárosodások hoznak létre létfontosságú szervekben visszafordíthatatlan szerkezeti, majd funkcionális károsodásokat. A hajszálerek elfajulása kezdetben finom, majd durva roncsolást okoz a szemfenéken, az ideghártya sérülésével (diabetikus retinopathia), mely végső stádiumában a vakság leggyakoribb oka. Az állapot szemfenék tükrözéssel igen egyszerűen, fájdalomtalanul ellenőrizhető, ezért nagyon fontos minden cukorbeteg legalább évenkénti szemészeti vizsgálata. Hasonlóképpen elsődlegesen a hajszálerek károsodása útján alakul ki a cukorbetegség okozta vesekárosodás (diabetikus nephropathia). A kezdeti sérülés jól nyomon követhető a vizeletben ürülő fehérjék mennyiségének mérésével, ami

24 óra alatt gyűjtött vizelet vizsgálatával lehetséges. A kis fehérjeürítések pontos meghatározására lehetőséget adó eljárás a microalbumin vizsgálat, mellyel már korai stádiumában tetten érhető a vesék érintettsége. A vizsgálat minden cukorbeteg esetén évente 2-4 alkalommal elvégzendő, hogy a veseelégtelenséggel és művese kezeléssel végződő kórfolyamat minél hamarabb felismerhető és kezelhető legyen. A nagy erek károsodása felgyorsult érfal meszesedés (atherosclerosis) formájában mutatkozik meg. Ez zajlik a kialakuló koszorúér betegség vagy agyér elmeszesedés során, melynek végén valamilyen keringési katasztrófa: szívinfarktus, agyér trombózis, agyvérzés áll. A diabéteszes neuropathia leggyakoribb megnyilvánulási szerve a láb. A környéki érzőidegek velőhüvely károsodása miatt felfelé haladó zsibbadás, fonákérvzés súlyosabb fokban nehezen befolyásolható fájdalom alakul ki. A motoros idegek bántalma izomgyengeséghez és sorvadáshoz, a láb vázrendszerének torzulásához vezet. A vegetatív idegek funkciózavara a verítéktermelés változásában, szapora szív működésben, a gyomorműködés renyhességében, éjszakai hasmenések formájában nyilvánul meg. A magas vércukor és csökkent immunvédekezés miatt fertőzésekre fokozottan fogékony a szervezet, ami leggyakrabban a húgyutak és a bőr bakteriális és gombás fertőzéseit okozza.

A szervi szövödmények elkerülésének egyedüli módja a szénhidrát anyagcsere minél szorosabb kontrollja, vagyis a nap minden órájában, étkezés előtt és étkezések után is az élettani vércukorértékek minél jobb megközelítése. Miként érhetjük el ezt? A cukorbetegség kezelésének legelső és minden esetben alkalmazott módja az életmódváltozás. Ennek része a testmozgás, az étrendi változtatás, az értelmetlen, fizikailag és szellemileg is passzív időtöltések (kontroll nélküli TV nézés) kiiktatása. A cukorbeteg diétája nem különbözik az egészséges ember kívánatos étrendjétől. Optimális összetételben az energia bevitel 50-55%-át szénhidrátokból, 25-30%-át zsíradékokból, 15-20%-át fehérjékből fedezi, emellett energiát nem adó vitaminokat, ásványi anyagokat, élelmi rostokat is kell tartalmaznia. A szénhidrátokat mennyiségben tehát nem kell úgy megszorítani, mint ahogy azt sokan tévesen gondolják, hanem a minőségre kell a hangsúlyt fektetni. Azt mindenki tudja, hogy a vércukrot gyorsan emelő, gyorsan felszívódó egyszerű szénhidrátok – édességek – a cukorbeteg számára tilalmi listán vannak. Az összetett szénhidrátféleségek közül is a vércukrot lassan emelő, élelmi rostokban gazdagabb ételek (hüvelyesek, barna-fekete kenyér, tészta közül a makaroni, spagetti) az előnyben részesítendőek. A legtöbb zöldség minimális szénhidrát- és energia tartalma miatt korlátlanul fogyasztható (paradicsom, paprika, karalábé, káposzta, uborka), de a gyümölcsök is viszonylag alacsony szénhidrát tartalmúak, amit az étrendbe már be kell számítani. Az egyszerű szénhidrátok édes ízét mesterséges édesítőkkel pótolhatjuk akár sütéshez, főzéshez, akár üdítők, kávé, tea ízesítésénél. Egyik csoportjuk a polyalkoholok (sorbit, mannit, xilit), energiataralmuk a többi szénhidráttal egyező, édesítő hatásuk a répacukoréval azonos nagyságrendű, fogsúvasodást nem okoznak. Másik csoportjuk a szintetikus édesítők (aszpartam, ciklamát, aceszulfám-K, szacharin), melyek édesítő hatása 40-500-szorosa is lehet a répacukorénak, ezért igen kis mennyiség kell belőlük, így energiataralmukkal sem kell számolni. Felhasználásuk széleskörű az élelmiszeriparban (light üdítők, rágógumik, diétás édességek). Ezek közül azonban csak az aszpartam adható terhes vagy szoptató anyáknak, 3 év alatti gyermekeknek.

A zsíradékok magas energiataralmuk és érlemeszesedést kiváltó (atherogén) hatásuk miatt érdemelnek megkülönböztetett figyelmet. A fogyni kívánók étrendjükből hagyják el az evidens zsírokat (szalonna, zsíroskenyér), az élelmiszerekben lévő rejtett zsírok így is kellő mennyiségben jutnak a szervezetbe, melyek például a zsírban oldódó vitaminok felszívódásához elegendőek. A telített – főként állati – zsírok helyett részesítsük előnyben a telítetlen – növényi – olajokat,

melyek lényegesen kevésbé atherogének. Nem szabad elfeledkezni az ún. esszenciális zsírsavakról, melyeket szervezetünk nem tud előállítani, mégis nélkülözhetetlenek. Ezek a halhúsban, olívaolajban gazdagon megtalálhatók (mediterrán étrend!). Az élelmi rostok olyan növényi anyagok, melyeket emésztőnedveink nem tudnak lebontani, ezáltal nem szívódnak fel szervezetünkbe, így energiát sem adnak. A bélrendszerben a cukrokat és zsírokat megkötve, felszívódásukat lassítva csökkentik az étkezés utáni vércukor emelkedéseket, a vérzsírszintet, javítják az emésztést, fokozzák a bélmotilitást. A vastag- és végbélrák ellen is védenek. Naponta 250 g mennyiség fogyasztása javasolt. A napi étkezést legalább 5 részre kell osztani. A három fő étkezés mellé legalább két kis étkezést: tízórait, uzsonnát is be kell iktatni, amivel az egyes porciók mennyiségét csökkenthetjük. Kellően nem hangsúlyozható a napi 1 vagy 2 étkezés gyakorlatának helytelensége, mely a testsúlycsökkentési törekvéseket is meggátolja.

A cukorbetegség mozgása, akár az étrend, legyen egyénre szabott. Mindenki a képességeinek, testi adottságainak, lehetőségeinek megfelelő mozgásformát válasszon. Hirtelen elhatározással kezdett sport, mozgás mindig fokozatos legyen, tudatosan felépített edzésprogrammal. A mozgást kezdjük bemelegítéssel s végezzük levezetéssel. Nagy testsúlyfelesleg, csontritkulás, ízületi betegségek esetén előnyös az úszás, mely kíméli a teherviselő vázrendszert. Hetente legalább 3-4 x 30-45 perc mozgás már érezteti hatását az anyagcsere állapot javulásában, az izomzat fitten tartásában, testsúly kontrollban. Szívbetegség feltétlenül egyeztessék mozgástervüket orvosukkal.

dr. Ramasz Károly

Felújították a Református Egyházközség gyülekezeti házát

Az előző esztendő kora tavaszán, a Széchenyi-terv keretében, egyházközségünk a gyülekezeti ház felújítására pályázatot nyújtott be az illetékes szervhez - tudatta az Eleki Krónikával dr. Oláh Jenőné Kántor Eleonóra, az eleki Református Egyházközség lelkésze.

A pályázati beadvány gyors és pozitív elbírálásban részesült. Ebből a pályázati erőforrásból elsősorban kicserélték a belső nyílászárókat, újra vakolták a ház külső falát, valamint hátul az udvarban két angol WC-t létesítettek mosdóval a gyülekezeti tagok számára. Az ez irányú munkálatok 2003 tavaszán kezdődtek el és júniusban fejeződtek be. A munkák sikeres befejezésére szeptember 28-án hálaadó istentiszteletet tartottak, Nagy László Egyházkerületi Főjegyző (püspökhelyettes) hirdette az ígét. Az Istentiszteleten a népes gyülekezetben helyet foglalt Pluhár László polgármester és felesége, a munkálatokat kivitelező Csernátoni Lajos vállalkozó és felesége, de a dolgozók is képviselve voltak. Az Istentisztelet után a gyülekezeti tagok szeretetvendégségben részesítették a megjelenteket.

dr. Oláh Jenőné Kántor Eleonóra elmondta még, hogy szeptemberben tovább folytatódott a hitoktatás. Ennek keretében kilenc csoport érdekelt, ezzel kapcsolatban elmondható, hogy az alsó tagozatos tanulók oktatása az oktatási intézményben történik, a felső tagozatosok számára pedig a gyülekezeti házban. Öröndetes, hogy a konfirmáció utáni csoport is érdekelt. Az egyes csoportokban jelenleg több mint negyven hittanost tartanak számon, de ez a szám időről időre módosul, hiszen például a kiscsoportba is folyamatosan jelentkeznek a tanulók.

B.N.

Szent Márton-napi rendezvény

Mielőtt az eseményről írnék szeretném Önöknek bemutatni, ki is volt Szent Márton? 317 körül Savariában (ma: Szombathely) született. A katonaszent a szerzetesség nyugati elterjesztésében szerzett múlthatatlan érdemeket. Nevének jelentése "Mars istenhez hasonló" bátor. A magyar néphagyományokban nevezetes a Márton-napi lúdevés szokása is. Ez az egyik kedvelt és ókori hagyományokra támaszkodó legendára utal. A püspökké választás előtt a ludak óljában rejtőzködő Mártont a ludak gágogása árulta el. A szent több legendájában szerepel a köpönyege. A felebaráti szeretet mutatkozott meg akkor is, amikor a városkapu mellett rongyaiban vacogó koldust saját köpönyegének kettéhasított darabjával mentette meg a haláltól. Őrá a szeretet, az önzetlen adakozás volt a jellemző. Candesban (Franciaország) halt meg 397-ben. Halála után hamarosan szentként kezdték el tisztelni.

Ezután térjünk vissza a róla elnevezett ünnepséghöz. November 11-én 17 órára díszes meghívó jelezte, hogy az eleki óvodák (az I-es és a II-es, hiszen itt folyik német nyelven a foglalkozás) megrendezik immár 5. alkalommal a Márton-napi felvonulást. Lázás készülődés előzte meg az ünnepséget, melyben az óvónők segítségével a gyerekek is részt vettek. A kissé hűvös, de esőmentes estén mintegy 200-an gyűltek össze a Városháza mögötti téren. Az est sötétségéből egyszerűen, mint sok kicsi szentjánosbogár, úgy tűntek fel és világítottak a különböző lampionok a csöppségek kezeiben. A menetet ritmikus német zene kísérte. A térre érve Singer Éva óvodavezető köszöntötte az egybegyűlteket. Ezután a gyerekek - óvónők irányításával - legyezőkkel és esernyőkkel körjátékokat adtak elő. A rövid kis műsorszámok után a szervezők forró teával kínálták a kissé már fázós közönséget. Az ünnep ezzel zárult. A német hagyományápoláshoz kapcsolódó Márton-napi felvonulást, melyhez az általános iskolások is csatlakoztak, a Német Kisebbségi Önkormányzat is támogatta.

Nádor Mária (Fotó: Elek Tv.)

Szivárvány napok

2003. október 21-22-én a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat, valamint a Reibel Mihály Művelődési Központ szervezésében került megrendezésre a Szivárványnapok. A rendezvény első napján sok gyermek jött el megnézni a Tátika keretében megrendezésre került programot. Ezen a programon sok gyermek lépett fel különböző produkciókkal, amelyek színvonalasak és sokrétűek voltak. A közönség lelkes szurkolása mellett a szereplők több önbizalmat kaptak és tényleg látványos előadásokat tekinthetett meg a közönség. A program második napja játszózóházzal folytatódott, ahol érdekes és különleges kézműves technikákkal ismerkedhettek meg a résztvevő gyermekek. Több asztalnál, több szakember irányításával (békéscsabai kézművesiskola) tanulhatták meg a gyermekek ezeket a technikákat (karkötő készítés, száraz-virágból készült kompozíció, mézeskalács-díszítés, stb.).

Az emeleti kisteremben közben kresz-vetélkedőn vehettek részt az érdeklődők. A gyermekek ismereteiket megszilárdíthatták és bővíthették a tesztlapok kitöltése során. A délelőtti programot közös ebéd zárta, amelyet jó étvágyal fogyasztottak el a gyerekek. A délutáni program folytatásában a meghirdetett rajzverseny eredmény- hirdetésére került sor, amelyen oklevelet és díjakat vehettek át a helyezést elért gyermekek. Akik nem értek el helyezést, azok sem szomorkodhattak, mert munkájukat egy kis ajándékkal díjaztuk. Azok számára, akik nem voltak jelen az eredményhirdetésen, külön juttattuk el a kis ajándékot munkájuk értékeléseként. A

program zárásaként egy budapesti bűvésztársulat előadását tekinthették meg a résztvevők.

Vígh Károlyné

Nyugdíjas pedagógusok találkozója

2003. október 19-én, 11 órára invitálta a nyugdíjas pedagógusokat a Riha Ilona Alapítvány Kuratóriuma a Radványi György Középiskolába. Az alapítvány célkitűzései szerint a tehetséggondozás mellett az idősek évenkénti megvendéglése is szerepel a programjaik között. Ez a csodálatos történet 5-6 éve kezdődött. Somos Lászlóné, a kuratórium elnöke szívvel-lélekkel dolgozott azon, hogy az eredeti célkitűzéseknek meg tudjon felelni - az arra alkalmas és rászolgált gyermekek megfelelő támogatást kapjanak, majd a nyugdíjas pedagógusok lehetőleg minden évben egyszer legalább találkozhassanak.

Az ünnepségen a dr. Mester György Általános Iskola tanulói adtak műsort. Az ünnepi köszöntőről Brandt Antalné gondoskodott. A hagyományoknak megfelelően Busa László nyugalmazott középiskolai tanár emlékezett azokra, akik már nem lehetnek közöttünk. Az emlékezést ünnepi ebéd követte. A jelenlévők felidéztek a régi emlékeket, előkerültek a fényképek családról, unokákról. Élénk, érdekes beszélgetés alakult ki. Mindenki nagyon jól érezte magát. Köszönet a szervezőknek és mindenkinek, akik részt vettek e nemes rendezvény előkészítésében és lebonyolításában.

Lantos Mihályné

A “Reibel Mihály” Művelődési Ház és Mozi Alapítvány

gondozásában felújított II. világháborús hősök sírkertjének és a temetői járdaépítés támogatóink névsora 2003. november 1-ig.

Az alábbiakban számolok be Önöknek arról a munkáról, melyet a felsorolt személyek támogatásai nélkül nem tudtunk volna elvégezni!

Árgyelán István, Bágy György, Bakos Ferenc, Bakos Róbert, Balogh Istvánné, Bányai Sándor, Barna Gergely (Tüzép), Bécsi Gábor, Békési Sándor, Borgye György, Braun Jánosné, Busa László, Czápos Miksa, Czirok Gyula, Dán György, Dávid Rémusz, Dézsi Károly, Dobi Imre, dr. Heim Lajosné, dr. Kurucz Béla, dr. Kurucz Béláné, Drágos József, dr. Rédei József, Durst Ferenc, Farkas Richárd Sándor, Forman István, Für József, Füzék Gyula, Gál Attila, Gál Bertalan, Gallion Kft., Godó Antalné, Gura Tamás, Gyulai Ferenc, Gyulai Ferenc, Gyurkovics Kálmán, Hack Gyula, Hambarázs Ferenc, Hoffmann Ferenc, Hotya Péter, id. Gyepes János, id. Kalló Pálné, id. Leiszt György, ifj. Brandt Antal, ifj. Nagy István, Jakó Mária, Jantyk Pál, Jevuczó Györgyné, Kaczkó András, Kalló család, Kalló Pál, Kelemen Endre, Keresztesi Csaba, Kisné Mariann, Klemm István, Klemm Vera, Kmezt Lászlóné, Kocsány Jánosné, Kocsondi Zoltán, Kovács Gáborné, Kovács János, Kovácsné Lévai Orsolya, Kovács Zsuzsanna, Krausz József és családja, Kulik Sándorné, Lakatos János, Leiszt György, Lénárt Istvánné, Lup János, Mészáros János, Mészáros János, Mínya Gábor, Mohnács Pál (Bólem Kft.), Nádor Mária, Nagy István, Nagy János, Nánási Mihály, Nedró Vazul, Niedermayer Ernő, Nyisztor Péter és neje, Pálfi Károlyné, Pap József, Pelle László, Pelley László, Pluhár László, Puporka Elemér, Puporka Sándor, Puporka Zsolt, Rácz János, Rádai Antal, Rádai Tibor, Radics Péter, Rédei Zoltán, Reisz

György, Resetár András, Rossu Mihály, Rotyis György, Rotyis Tivadarné, Sárközi Józsefné, Schneider László, Schneider Józsefné, Singer Ferenc, Sipos Sándor, Somos Lászlóné, Soós Pál, Strifler Attila, Szabó Mihály, Szabó Pál, szegedi Gábor, Szegedi Sándor, Székely László, Szkaliczki Jánosné, Teraszán György, Turóczy András, Turóczy Andrásné, Tokár Zoltán, Tóth János, Tóth Péter, Váczi Mihályné, Vizi Erzsébet, Völgyesi István, Völgyesi István, Zámbo András, Zámbo István, Zimmermann Györgyné.

Az alapítvány kuratóriuma által meghirdetett közcélú gyűjtéshez és azt követően a munkálatokhoz 127-en csatlakoztak. Pénzzel 63 személy és vállalkozás járult hozzá, összesen: 559.000.- Ft összeggel. Ebből postai csekken 41-en, OTP fiókba 22-en fizettek be különböző összegeket az alapítvány számlájára. Elnézést kér a kuratórium azoktól a személyektől, akik nem találkoztak a támogatók listáján a neveikkel, mivel a pénz postán fizették be. A postai befizetéseknél a befizető nevét a posta nem közölte, csak a pénz utalta át a számlánkra. Az így beérkezett pénz összege 184.000.- Ft volt. Azt sajnos nem tudjuk tételesen, hogy kik az összegek befizetői. Ennek ellenére a feladóvevény bemutatása után az adójóváíráshoz szükséges igazolást kiállítjuk!

Pénzzel, anyaggal és munkával 8 személy járult hozzá az alapítványi célok megvalósításához! (Fűrészelés, kopjafa-faragás, homok- és faanyagszállítás, beton és homok ingyenes átadásával, műkö felújítással, stb.).

Szakmai- és segédmunkában 61-en vették ki részüket. Alapásással, vasbeton-alapozás, járdaépítés (150m²), földmunka és parkosítás, betonozás zömmel a közmunkások érdeme. A kuratórium részéről az elvégzett munkájuk után köszönet és elismerés illeti meg a polgármestert, a hivatal dolgozóit, az önkormányzati képviselőket és a dr. Mester György Általános Iskola diákjait. A munkákat nem fejeztük be, 2004-ben folytatjuk! Számítunk Önökre, Városlakókra!

“Reibel Mihály” Alapítvány Kuratóriuma

Megáldatott

Emlékeimben kutakodva csak nagyon nehezen lelek olyan képre, amikor is az eleki Római Katolikus Temetőben ekkora tömeget láttam, mint 2003. november 1-jén délután 2 órakor. Ekkor került sor a II. világháborús magyar hősi halottak sírhelyének felavatására és felszentelésére.

A sokszáz fős emlékező tömeg a rendezvény megkezdését jóval megelőzve gyülekezett a temető főbejáratánál, a magyar hősök sírhelyénél, a kápolna környékén. Öt perccel 2 óra előtt a díszőrök felálltak, a díszőrség bevonult. Pontban 2 órakor a fúvós zenekar kíséretével a Himnuszt énekelte el a nagyszámú jelenlévő.

Árgyelán György, a Reibel Mihály Művelődési Központ igazgatója üdvözölte a megjelenteket, külön köszöntötte: Pelcsinszki Boleszlavot, a Megyei Önkormányzat alelnökét, Kovács Istvánt, a 37. II. Rákóczi Ferenc műszaki dandártábornokot, Papp Károlyt, az Orosházi Határőr Igazgatóság ezredesét, Csepregi Pétert, a Magyar Honvédség Hadkiegészítő Parancsnokság ezredesét, Mohácsi Pál őrnagyot, a Magyar Tartalékosok Szövetsége Békés Megyei Szervezetének titkárát, Tábi Tibor alezredest, Gyula Város Rendőrkapitányságának vezetőjét, Pluhár Lászlót, Elek Város polgármesterét, Kovács Jánost, a Reibel Mihály Művelődési Ház és Mozi Alapítvány kuratóriumának elnökét.

Ezután Pluhár László polgármester ünnepi köszöntője hangzott el, majd Kovács István dandártábornok tartott ünnepi beszédet. A nyugvóhelyet, a közös sírt Boldvai Antal katolikus

plébános, Seres Sándor ortodox tisztelendő, Jakab Béla evangélikus lelkész és dr. Oláh Jenőné Kántor Eleonóra tiszteletes asszony felszentelte, utóbbi a jelenlévőket megáldotta. Koszorút helyezett el: Kovács István dandártábornok, dr. Pelcsinszki Boleszlav alelnök, Pluhár László polgármester, Kovács János kuratóriumi elnök, majd Árgyelán György felkérte mindazokat, akik virágot, gyertyát kívántak elhelyezni a síremléken, tegyék meg. A koszorúzás és gyertyagyújtás alatt mindvégig a fűvös zenekar játszott az alkalomhoz illő zenét, majd dízsörtűz következett. Az esemény zárásaként a “Díszmenet” című zenére tekinthette meg a közönség a katonák díszmenetét.

Elismerés és köszönet illeti az ünnepség szervezőit, rendezőit, közreműködőit, a jelenlévő sokszáz fős kegyelettevőt.

T.R.K.

Sikeres vendégszereplés Romániában és a békéscsabai Kolbászfesztiválon

2003. október 25-26-án az Eleki Román Hagyományörző Táncegyesület Romániába és a Csabai Kolbászfesztiválra kapott meghívást. A meghívás a DKMT Euró régió Nemzetközi Ifjúsági Fesztiváljára szólt. A fesztivál címe: Ének és tánc - ahogyan nálunk.

Temesváron a tanyamúzeumban szabadtéri színpadon került sor a rendezvényre. Ezen a rendezvényen Magyarországot ezúttal Békés megye képviselte. Gyuláról a Népművészeti Főiskola fiatal táncosai, énekesei mutatták be tudásukat - nagy sikerrel.

Az elekieket ezúttal 5 pár táncos képviselte: Bágy János és Oszlács Katalin, Burján Zsolt és Czene Ildikó, Hotya Zsolt és Hürkecz Andrea, Kopács Péter és Szigetvári Mária, valamint Hotya Péterné és Szabó Péter. (Az együttes elnöke, a Népművészet Mestere, korát meghazudtolva fiatalosan táncolt ezúttal is a színpadon.)

Másnap már a Csabai Kolbászfesztiválon szerepelt az együttes, ahol szintén sikeresen mutatkoztak be. Mindkét helyen az eleki joc-ot, valamint az úgynevezett “legényes” táncot mutatták be a fiúk.

Bebizonyosodott, hogy élőzenei kísérettel a táncot is jobban lehet járni. Az együtteseket Téglás Ferenc és népi zenekara kísérte. Az utazási költségeket Békés megye Önkormányzatának Hivatala fedezte, amelyért köszönet jár Dombi Ildikónak és Kucsera Lajos úrnak. A fesztiválra más országokból is jöttek, így például: Szerbiából, Moldovából. Amikor a mieink léptek fel, valami különleges varázs fogott el. Egyrészt a csoportért a drukkolás, másrészt a közönség és a vendéglátók értékelése. A hideg idő ellenére nagy számú közönség nézte műsorunkat és egyértelműen csak dicsérték. Jó volt hallani az elismeréseket, a hangulatból érezni lehetett, hogy nem az illő udvariasság miatt nyilvánították ki tetszésüket és a köszöneteket.

A csoportot elkísérte Turla Györgyné egyesületi tisztségviselő, az előzőekben említett Szabó Péter, valamint Rocskár Jánosné, megyei kulturális megbízott, a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata Kulturális Bizottság tagjaként, ezúttal is az utazás szervezője.

Hotya Péter

Kirándulás Erdélybe

A Radványi György Középiskola és Szakképző Intézet az őszi szünetben kirándulást hirdetett

meg a dolgozók körében. Az uticél Erdély volt, melyet sokan ismertek, vagy csak hallomásból ismerték. Október 25-én reggel 26-an léptük át a határt, a cél az volt, hogy minél többet tudjunk meg Erdélyről, minél többet lássunk, tapasztaljunk. Méhkeréknél hagytuk el az országot, a terv az volt, hogy estére odaérjünk a kijelölt szálláshelyre. Az első komolyabb megálló Kolozsvár városa volt. Kolozs megye székhelye a Gyulai Havasok keleti nyúlványának a Kis-Szamos völgyében 364 méter magasan fekszik. Sokat láttunk, Mátyás király lovas szobrát (Fadrusz János alkotása) 1903-ban állították fel, láttuk Mátyás király szülőházát, a Ferencesek kolostorát és templomát, az Állami Magyar Opera és Színház épületét és még sok-sok mindent, amit, ha megállunk, még 4-5 napig is eltarthatott volna a tanulmányozása.

A következő megálló Torda volt. Az Aranyos két partján 333 méter magasan fekszik. Tipikus erdélyi város, 7 felekezet lakott benne, 10 temploma volt. Híres a Tordai-hasadék. A régi beszakadt mennyezetű barlangokból keletkezett 3 km hosszú szurdoknak csaknem 200 méterig emelkedő hatalmas sziklafalai vannak. Szovátáról a 131-es jelzésű úton lehetett tovább menni. Paraid nagy sóbányájáról és sós fürdőiről nevezetes. Parajdi sószikla a sóbánya fölött áll, az üledékes sötömről lekopott a felső talajréteg és egyedülálló látványt nyújt a hatalmas barázdált sószirt. Korund község vasas-kénes fürdőjéről és fazekasságáról híres. Gyönyörű készítményeiket szinte az egész községben árulják. Csodálatos látványt nyújtott a székelykapuk sokasága, sokszínűsége. A korundi csodálkozás után leereszkedtünk a Fehér Nyikó völgyébe. Itt található Farkaslaka, Tamási Áron írónk szülőhelye és Orbán Balázs sírja is, aki a székelyföld monográfiáját készítette. Székelyudvahely megtekintésére az esti órákban került sor. Bebarangoltuk a ó utcákat, megnéztük a több évszázados gimnázium épületét. Az éjszakákat Boldogfalván töltöttük magánházaknál, ugyanis Erdélyben többen a falusi turizmus mozgalmának keretében fogadják az arra járó vendégeket napi kétszeri étkezést biztosítva. A kirándulás egyik legcsodálatosabb élménye volt a csíksomlyói Ferences templom és kolostor, a híres búcsújáró hely megtekintése. Nevezetessége a csíksomlyói Mária szobor. A monda szerint, ha Magyarországot veszély fenyegeti, a szobor szeméből könny hull. A 2,2 méter magas hársfából készült szobrot a törökök ki akarták vontatni a templomból, azonban az olyan nehézzé vált, hogy nem tudták megtenni. Ezért a török katona szabályjával megsértette Mária arcát, ami még most is látható. Aki megérintheti a szobrot, annak teljesül a kívánsága. Sokan, nagyon sokan álltak sorba, hogy megérinthessék Szűz Máriát.

Csíksomlyón adatott meg, hogy megkóstoljuk a finom, erdélyi kürtös kalácsot. A hazafelé tartó út már egy kicsivel rövidebb volt. Igaz, belekóstolhattunk a téli időjárásba, esett a hó, sőt olyannyira esett, hogy már hógolyózni is tudtunk. Segesvárt elérve tapasztaltunk, hogy a város két részből áll, az Alsóvárosból és a Felsővárosból. Sokmindent láttunk, a gyönyörű városképet, a régi temetőt, a várat, Petőfi Sándor múzeumát. Az utolsó megállóhely Gyulafehérvár volt rengeteg látnivalóval. Talán ezt az utat nem három napra, hanem legalább három hétre lehetett volna tervezni. Azután jöttünk, elhagytuk Dévát is, eltűntek a hegyek és a hó, és lassan közeledtünk az átkelőhely felé.

Hogy milyen volt ez a kirándulás? A résztvevők hangulata mindent elmondott. Nem hiszem, hogy ilyen csodálatos 3 nap után ne vágya vissza a társaság. Úgy érzem, hogy mindenkinek meg kellene ismernie Erdély csodálatos mesevilágát, talán közelebb kerülne az álom és a valóság. A kirándulás létrejöttéért köszönet illeti az iskola vezetését.

Lantos Mihályné

Megkülönböztetett figyelmet szentelnek a hagyományra

A nevelési és oktatási intézményekben javában zajlik az élet, hiszen az idei tanévben már a működésük harmadik hónapját kezdték el. Lapunkban, ha csak viszonylagos időszerűséggel is, a közelmúltban már foglalkoztunk az oktatási intézménnyel. Ezúttal a nevelési intézménybe, az óvodába látogattunk, hogy feltérképezzük a közelmúlt eseményeit, illetve, hogy rávilágítsunk az eljövendő időszak terveire, kilátásaira. Célkitűzésünkben Singer Éva, intézményvezető volt a segítségünkre.

Tájékoztatása során többek között a következőket jegyezhetjük: az előzetes, kissé sötétebb tónusú várakozást cáfolandó a Napköziotthonos Óvodák létszáma nem változott lényegesen az előző nevelési évhez képest, ezzel magyarázható, hogy az intézmény működési feltételei sem módosultak, a csoportok beosztása is változatlan maradt. Az intézmény programjai viszont szerencsésen bővültek, ez a személyi változásoknak is köszönhető. E változások első színfoltjaként a Gyermek Népi Táncsoport megalakulásáról számolhatunk be. Strifler Józsefné vezetésével heti egy alkalommal (csütörtök) egy órás időtartamban foglalkozhatnak táncal az érdeklődő (közel húsz) gyermekek. Emellett fakultatív német nyelvű oktatás vette kezdetét. Azok a gyermekek, akik kikerültek a német nyelvű oktatásból - vagy a gyermekek beiratásánál ezt a lehetőséget nem vették igénybe -, nem kell felfüggeszteniük az ez irányú kezdeményezésüket, hiszen a békéscsabai Scola Nyelvstúdiónak köszönhetően, Zsidó Ágnes tanítónő közreműködésével keddenként egy órában német nyelvű oktatás folyik október 1-jétől. Szerdán a logopédus fogadja a hozzá fordulókat. Az intézmény megkülönböztetett figyelmet szentel a hagyományápolásra, - őrzésre és -teremtésre.

Természetesen a közelmúltban kezdődött nevelési évben nem csak pozitívumokat jegyezhettek az intézményben. Kevésbé örömteli, hogy a városi önkormányzat képviselő-testületének határozata értelmében takarékosági intézkedések bevezetését irányozták elő az elvont támogatással. Mindennek ellenére az elfogadható működést biztosítani tudják az óvodákban.

A szeptemberi-októberi hónapok általában az úgynevezett beszoktatás jegyében zajlanak az intézményben. A 2003/2004-es nevelési évre 53 gyermeket írtak be. A beszoktatás zökkenőmentesen megtörtént. Ezzel kapcsolatban érdemes megjegyezni, hogy az utóbbi 20 év tapasztalatainak ismeretében az utóbbi időben a gyermekek nehezebben szokják meg az új környezetüket ellentétben azokkal, akik bölcsődei ellátásban részesültek.

Az óvodások ottjártunkkor, nagyban készülődtek a november 11-ei Szent Márton napi lampionos felvonulásra. Ez az idén az ötödik alkalommal valósul meg, és természetesen hagyományos jelleget öltött, városi rangúvá emelkedett. A gyermekek műsorral kedveskednek az érdeklődőknek, sőt forró teával is megkínálják az alkalmi közönséget.

A decemberi hónap aztán bőséges programot ígér a kicsinyeknek, hiszen a hónap elején (december 6-án) tartják a Mikulás ünnepséget, majd pedig néhány nappal később (december 17-én) a végtelenül népszerű karácsonyi ünnepséget.

A gyermekek minden hónap utolsó hetén, az Ovimozi keretében rajzfilmeket tekinthetnek meg. A programban elsősorban régi rajzfilmeket vetítenek, olyanokat, amelyeket egykoron a gyermekek szülei is megnéztek, mindezen szolgáltatásért a gyermekek szülei 50 forintot fizetnek.

B.N.

Jutalomúszás a tagságnak

Talán nem is kell különösebben ecsetelnünk azt a felismerést, hogy a fejlődésben lévő gyermek szervezetére milyen kedvező élettani hatással van a rendszeres testmozgás. Sajnos az idő előrehaladtával, a technikai vívmányok fejlődésével mind többet kell propagálni, népszerűsíteni az aktív testmozgás áldását. A technikai állapotok minőségbeli változásával magyarázható, hogy a mai kor embere elkényelmesedik. Mindez nem marad következmények nélkül, erre intő példa lehet az orvosi rendelők viszonylagos zsúfoltsága. A passzívitásból eredő megbetegedések felszámolása jelentős kiadást jelentenek az egyes embereknek, azok családi kasszájának. Nem képezheti vita tárgyát, hogy melyik változat a kedvezőbb: az aktív testmozgás vagy a gyógyszerekre történő kiadás. A világ számos országában felismerték a rendszeres testmozgás jelentőségét, és ennek érdekében a lakosság is megteszi a szükséges lépéseket, sajnos, Magyarország esetében ezek a tendenciák még nagyon gyerekcipőben járnak. Az, hogy ez az egészséges szellem kialakuljon, a társadalom legkisebb, de legjelentősebb közössége, a család a legilletékesebb, vagyis a családon belüli példa. A következő lépcsőfok, a nevelési, oktatási intézmények. Mi ezúttal a dr. Mester György Általános Iskolába látogattunk el, hogy témánkat feltérképezzük. A szálak a Diáksport Egyesülethez vezettek, Nagyné Nádor Gabriellához, a DSE titkárához.

Nagyné Nádor Gabriella elmondta, hogy a Diáksport Egyesület a közelmúltban tartotta meg a vezetőségi ülését, amelyen a tagok az előző tanév tapasztalatait értékelték, illetve felvázolták a folyó tanév célkitűzéseit. Említessék meg a Diáksport Egyesület vezetősége: Hoffmann Ferenc elnök, Nagyné Nádor Gabriella titkár, Godó Antalné, Zsidó Ferenc, Dávid Rémusz, Sebők Ferencné, Dávidné Kutasi Mária, Kelemen Istvánné, valamint a közeljövőtől, a negyedik osztálytól felfelé minden tagozat egyaránt két-két tagot delegál a testületbe. A DSE Ellenőrző Bizottságának tagjai pedig: Lukács László, Uhrin Pálné és Radnóti Lászlóné.

Az előző tanév főbb eseményei: Több, mint tíz éves múltra tekint vissza a diákok körében végtelenül népszerű úszótábor, amelyet hagyományosan a tanév végén rendeznek meg. A program két hétig tart. Széles korosztály - az óvodásoktól egészen az öreg diákokig - képviseltette magát. Az úszótábor résztvevői megfelelő tehetségről tettek tanúbizonyságot annak ellenére, hogy legalább 50%-uk kezdő volt. Ez az arány az előző esztendőkhöz képest magasabb volt, az átlag általában 15-20%-ra tehető. A tábor résztvevői teljesítették a penzumot, elsajátították az úzás alapelemeit, így jövőre már a haladók mind népesebb táborát gyarapítják. A nyári program ellentéte a téli, amikor is a sítábort szervezi meg a DSE. Ez a kezdeményezés is végtelenül népszerű a diákok, illetve a szülei körében, mivel hogy ebbe a programba ők is bekapcsolódhatnak. 1991 óta a sítábort a szlovákiai Rózsahegyen tartották, az egy hetes program résztvevőit egy középiskola kollégiumában szállásolták el. Azért tettünk külön említést az elszállásolásról, mert ez a hagyomány már a legközelebbi programmal megszűnik. Az ok: a kollégium épületének tulajdoni viszonya megváltozott, ezért a sítábor Ausztriába, Lackenhofba teszi át székhelyét. Mindentől függetlenül a sítábor programja változatlan marad, vagyis minden résztvevőből a lehetősége függvényében a maximumot kívánják kihozni. Vigasztaló lehet az a tény, hogy minden kezdő résztvevő megtanulja a sportág alapelemét, a siklást. A haladók csoportja már magasabb fokon gyakorolja a sportágot. A legközelebbi sítáborba is egy autóbussznyiian jelentkeztek a szervezőknél. Egyébként a programot a Diáksport Egyesület támogatja: valamennyi résztvevő számára biztosítja a sífelszerelést.

Hagyományos jelleggel az érdekelt diákok Gyulán vesznek részt az atlétikai rendezvényeken, melyeket rendszeresen ősszel és tavasszal szerveznek meg. Ősszel általában mezei

futóversenyeket tartanak, míg tavasszal e versenykategória mellett öt-, illetve négypróbát leányok és fiúk részvételével. E seregszemlén az eleki diákok megfelelő eredményt produkálnak, annak ellenére, hogy több igazolt versenyzővel kell összevetniük képességeiket. Az elmúlt tanévben (decemberben) a DSE ötödik alkalommal szervezte meg a Mikulás kupát kispályás labdarúgásban. Ezen a seregszemlén a házigazda csapatai mellett Lökösháza, illetve Kétegyháza is képviselteti magát. A villámturna két korosztályt érint, így az 5-6., illetve a 7-8. osztályos tanulókat. A legutóbbi megméretésen egyaránt diadalmaskodtak az eleki formációk. Emellett asztalitenisz-szakosztály működött, a felnőttek részére lánbtenisz-bajnokságot szerveztek, kosárlabda-, röplabda- és tornász szakág is bontogatta szárnyait. A heti két alkalommal, egyaránt 2 órás időtartammal rendezett tömegsport foglalkozásokon 20-25 leány, illetve fiú töltötte hasznosan az időt. A külön rangot kiváltó (különböző sportágakban) osztályok közötti bajnokságok is rendszeresen szerepeltek a DSE programjaiban.

Az idén sakk-, torna- és labdarúgó-szakosztályok kezdték el tevékenységüket. A Diáksport Egyesület vezetősége jutalomként három-négy alkalommal, úszni viszi el a DSE tagokat, ez egyébként új és nemes kezdeményezés. A folyó tanévben az alsó tagozatos tanulók évi 400, a felső tagozatosok 500, míg a kívülálló felnőttek 800 forint tagdíjat fizetnek, a befizetési határidő: november 15.

B.N.

Érdekes adalékok (I. rész)

A megyei levéltárban /Gyula/ kutatva olyan érdekes dolgokat találtunk /Elek község iratai, 1944/, melyek szerintünk eddig nem kaptak nagy nyilvánosságot, pedig sajnos sok szempontból tanulságosak még ma is, több mint 60 év eltelte után.

Azt idáig is tudtuk, hogy Eleken is volt Volksbund /Volksbund der Deutschen in Ungarn - Magyarországi Németek Népi Szövetsége/, mint ahogy azt is, hogy létezett Hűségmozgalom, de arra már csak nagyon kevesen emlékezhetnek, hogy az előbbi egyesület 1943-ban gyermekotthont is akart építeni.

Kezdjük ezzel a ténnyel. A levéltárban található jegyző-könyv szerint 1943. június 8-án Elek Község Építészeti Bizottsága és a Német Ház Részvény-társaság a Horthy Miklós utca 198. szám alatt található épületnél helyszíni szemlét tartott, ahol jelen volt pl. Schultz József kerületvezető és Wittmann János is, mint helyi csoportvezető a Volksbund részéről. /Itt kell elmondanunk azt is, hogy most sikerült történelmi források alapján utólag először megtalálnunk Eleken a Horthy Miklós utcát, amely a mai Gyulai útnak felel meg, a nevezett gyermekotthon pedig a mai postának is helyet adó ház-tömb helyén épült volna meg.

A Volksbund kérésére azért kellett hivatalosan is a 198. házszám alatt szereplő házat megtekinteni, mert ez az épület akkor rossz állapotban volt /a talajvíz megrongálta, az utcai fal kifelé dőlt, vagyis életveszélyes/.

A levéltárban megtaláltuk a Magyarországi Németek Szövetsége Eleki Csoportja által építendő gyermekotthon tervrajzát, de ennek az otthon légvédelmi pincéjének a tervrajzát is, amit most közzé teszünk.

Mivel a későbbiekben másképpen alakultak a dolgok, mint ahogy pl. Eleken 1943-ban egyesek szerették volna, nem épült fel ez a gyermekotthon sem!

Pedig, ha időben visszamegyünk 63 évet, akkor érdekes, de ugyanakkor tragikus eleki dolgokat

tudunk felidézni, ami miatt tulajdonképpen a későbbiekben /1946-48/ azt lehetett mondani, hogy minden eleki német ilyen volt, ami persze nem igaz, mint ahogy az sem, hogy pl. minden eleki német lelkesedett azért, hogy felépüljön lakóhelyén egy Volksbund-otthon!

(Decemberben folytatjuk!)

Sikerült a csúcsra kerülni

Sportbéli értekezéseink során általában megemlítjük, hogy az aktivitáson túl, vagy azzal párhuzamosan, az egyes seregszemlék, versenyek végtelenül fontosak, hiszen ez a versenyzés varázsa mellett egy különös atmoszférába csöppenti a sportolót. E kategóriában pedig kétfajta megmértetés jegyzett: az alkalmi villámtornák, illetve a hagyományokon nyugvó, ez utóbbi a “vastagabban” jegyzett.

Az eleki Radványi György Középiskola és Szakképző Intézet tanulói mindkét seregszemlén képviseltetik magukat. Ezekon az alkalmakon miképpen szerepelnek, nem kis mértékben az “illetékes” munkáját minősíti. Időről időre megállapíthatjuk, hogy Nagy Endre, a középfokú oktatási intézmény testnevelő tanára szisztematikus munkát végez, amely módszer előbb vagy utóbb meghozza eredményét. Ezúttal egy ilyenről számolhatunk be: négy hasonló profilú középiskola tanulói minden év őszén, más-más helyszínen, különböző sportágakban mérik össze képességeiket, felkészültségüket. A legutóbbi felmérés színhelye Berettyóújfalu volt, ahol az Eleket képviselők teljesítményük alapján felállhattak a dobogó legmagasabb fokára.

Az előző esztendőben két alkalommal is a második lépcsőfokot érték el, az első helyezettől való lemaradás minimális különbségű volt, ami 5-7 pontban mérhető. Az összesítés előtt azonban nézzük az egyes kategóriák eleki vonatkozású eredményeit: 100 m síkfutás: 1. Cseke László, 3. Laczkó Tibor, 400 m: 1. Lakatos Zsolt, 5. Kovács Zsolt, 1500 m: 1. Lakatos Zsolt, 5. Berta Fezső, 100 m, leány: 1. Nagy Nikolett, 4. Oszlács Katalin, 400 m: 1. Popucza Beáta, 6. Cseresznyés Beáta. Súlylökés, fiúk: 4. Drágos Mihály, 7. Pintér Ferenc, lányok: 1. Gémes Anikó, 6. Oszlács Katalin. Távolugrás, fiúk: 2. Balogh Péter, 5. Popucza Attila, lányok: 1. Nagy Nikolett, 3. Oszlács Katalin. 4 x 100 m, fiúk: 2. Elek (Balogh Péter, Cseke László, Laczkó Tibor, Lakatos Zsolt). 4 x 400 m, fiúk: 2. Elek (Kovács Zsolt, Cseke László, Horváth Róbert, Lakatos Zsolt). 4 x 100 m, leány: 1. Elek (Oszlács Katalin, Révész Renáta, Bondár Tünde, Nagy Nikolett).

Labdarúgás: 3. Elek (Dorogi Attila, Urbán Zoltán, Berta Dezső, Pintér Ferenc, Balogh László, Kovács Zsolt, Popucza Attila, Laczkó Tibor, Horváth Péter, Drágos Mihály).

Kézilabda, leányok: 1. Elek (Gémes Anikó, Oszlács Katalin, Hajdú Gyöngyi, Révész Renáta, Gajdos Brigitta, Bondár Tünde, Nagy Nikolett, Tóth Ildikó, Rostás Lilla, Cseresznyés Beáta).

A pontösszesítés utáni helyezési sorrend: 1. Elek 128, 2. Hajdúszoboszló 116, 3. Hajdúböszörmény 101, 4. Berettyóújfalu 48 ponttal. A legközelebbi versenyt Hajdúszoboszlón fogják tartani.

Még egy-két viadalról teszünk említést. A gyulai Sporttelepen rendezték meg a Rucanor atlétikai versenyt, amelyen a nagyszámú versenyző között a távolugró Balogh Péter a 7. helyet szerezte meg.

A gyulai Krisztián László Emlékversenyen az eleki fiú gerelycsapat az előkelő 3. helyen végzett.

A jövőben a Diákolimpián a kispályás labdarúgók mutatkoznak be a fiúk kategóriájában. A lányok is megmérkőznek e versenyszámban, viszont ők még kézilabdában is képviseltetik magukat. Az elekiek is szerveznek seregszemlét a sportcsarnokban, előreláthatólag 3-4 csapat

részvételével, labdarúgás és kézilabda kategóriában. Aztán a romániai testvérvárossal, Borossebessel is folytatják a gyümölcsöző sportkapcsolatot, melynek keretében, itt és ott is megmérkőznek kispályás labdarúgásban, illetve kézilabdában. Mindezekkel párhuzamosan sort kerítenek kerékpártúrára és gyalogtúrára.

BN

Negyedszer is felhangzik a sípszó

A téli kispályás labdarúgó-bajnokság nem csak a játékosok körében népszerű, de ugyanilyen jelzővel bír a sportág kedvelőinek, szemlélőinek is, mert a téli szürkeségben, egyhangúságban üde színt jelent. Ezek megnyugtatóra örömmel jelentjük, hogy a Diáksport Egyesület az idén is megszervezi ezt a seregszemlét. Amikor e sorokat papírra vetjük már javában tart a szervezés, a csapatok képviselői november 15-éig adhatják le nevezésüket, majd pedig november 20-án technikai értekezletre jönnek össze a csapatvezetők. Ezt követően már csak hármat kell aludni, és felhangzik a játékvezetők sípszava, amellyel kezdetét veszi a 2003/2004-es, Vigyikán János emlékét őrző IV. téli kispályás labdarúgó- bajnokság.

Remélhetőleg a jelentkező csapatok száma eléri az előző kiírásét, miképpen azt is, hogy ezúttal is hasonló színvonalú mérkőzéseket vívnak a csapatok, illetve láthatnak a nézők, hogy aztán az elkövetkező év februárja tájékán választ kapjunk egy kérdésre: a legutóbbi bajnok Sörsasok elnevezésű formációnak sikerül-e a trónon maradnia vagy pedig megtörténik a trónfosztás.

B.N.